

دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی

بیمارستان توانبخشی رفیده

تهیه کننده: ا. مستقیم

کارشناس ارشد پرستاری سلامت جامعه

واحد آموزش به بیمار

زمستان ۱۴۰۲

اختلال بلع

به روده یا معده شما می‌رساند. پزشک گزینه‌های درمانی شما را با شما در میان خواهد گذاشت. گاهی اوقات، مشکلات بلع ممکن است به شدتی باشد که از خوردن کافی برای حفظ وزن جلوگیری کند. لوله‌های تغذیه می‌تواند برای تغذیه و بیمارانی در خطر سرفه و خفگی استفاده شود. اگر مقدار قابل توجهی وزن از دست داده شده باشد، اگر به دلیل جلوگیری از افزایش یا ادامه پنومونی آسپیراسیون می‌شوید، ممکن است پزشک شما لوله تغذیه را توصیه کند، انواع لوله‌های تغذیه بر اساس نحوه تغذیه و محل قرارگیری آنها در بدن وجود دارد. پزشک معالج شما تعیین می‌کند که کدام نوع لوله مناسب‌ترین است.

منبع: کتاب اصول و فنون پرستاری پوتروپری، تالیف پاتریشیا ای. پوتر، آن گریفین پری، پاتریشیا ای، استوکرت، امی. ام. هال، ترجمه ی طاهره نجفی قزله، چاپ ۱۴۰۰

بیمار باید قبل از خوردن یک استراحت ۳۰ دقیقه ای داشته باشد. نمیتوان بعد از فعالیت سنگین غذا دادن را شروع کرد. لقمه‌های کوچکتر بگیرید و غذا را به طور کامل بجوید. ممکن است لازم باشد پودر غلیظ کننده خاصی را به نوشیدنی‌های خود اضافه کنید، زیرا قورت دادن مایعات آبکی ممکن است سخت باشد، آب را جرعه جرعه به بیمار بدهید و در صورت تحمل حجم بیشتری آب به بیمار بدهید. مددجو نباید از نی استفاده کند. اگر بیمار حین خوردن دچار سرفه شد فوراً غذا را از دهان و مری خارج کنید و به پرستار مسئول بیمار اطلاع دهید. به بیمار اجازه دهید خودش تصمیم بگیرد با چه سرعتی غذا را بخورد.

پاکسازی گلو: درمانگران می‌توانند به شما آموزش دهند که اگر مایع یا تکه کوچکی از غذا گیر کرد چگونه گلو خود را با کمی سرفه پاک کنید، داروها می‌توانند در تسکین علائم خاص بلع یا درمان یک علت زمینه ای مانند عفونت یا یک بیماری عصبی موثر باشند، تزریق سم بوتولینوم و دیگر انواع شل کننده‌های عضلانی برای شل کردن برخی از ماهیچه‌های مری، آنتی بیوتیک برای درمان عفونت، کورتیکواستروئیدها برای درمان دیسفاژی ناشی از واکنش آلرژیک، بیماری که دچار ضعف یک طرفه اندام است غذا را در نیمه ی قوی تر دهان قرار بدهید.

آیا برای مشکل در بلع به لوله تغذیه نیاز دارم؟

بیماران با سطح هوشیاری کم، رفلکس‌هایی بلع کمتری دارند و سرفه و بزاق فراوان دارند و در معرض آسپیراسیون می‌باشند. اگر نمی‌توانید ویتامین‌ها و مواد مغذی مورد نیاز خود را به اندازه کافی دریافت کنید، مقدار قابل توجهی از وزن خود را از دست می‌دهید، یا اگر در معرض خطر خفگی هستید، پزشک ممکن است لوله تغذیه را توصیه کند. این دستگاه پزشکی مواد مغذی را مستقیماً

آنتی بیوتیک‌ها: ممکن است پزشک آنتی بیوتیک برای درمان لوزه‌های باکتریایی (گلودرد استرپتوکوکی) تجویز کند.

تغییر دارو و شیوه زندگی: درمان GERD شامل داروهایی برای کنترل رفلکس اسید است. همچنین ممکن است پزشک شما تغییر رژیم غذایی و عادات غذایی خود را توصیه کند.

سایر درمان‌های پزشکی: اگر یک بیماری عصبی بلع را برای شما دشوار می‌کند، پزشک می‌تواند راه‌حل‌هایی ارائه دهد. گزینه‌های شما ممکن است شامل تزریق سم بوتولینوم برای تسکین اسپاسم عضلانی یا جراحی برای بزرگ کردن مری باشد.

چه نوع توانبخشی به مشکلات بلع کمک می‌کند؟

برخی افراد توانبخشی را برای مشکلات بلع مفید می‌دانند. آسیب‌شناس گفتار زبان می‌تواند تمریناتی را برای تقویت عضلات بلع به شما آموزش دهد. برای بلع ایمن تغییر نحوه خوردن و آشامیدن نیازاست. درمانگر شما را راهنمایی می‌کند که برای شروع تغذیه ابتدا سر تخت را ۹۰ درجه بالا می‌آوریم.

طعم مایعی که وارد دهان یا گلو می‌شود قابل توجه است، اگر طعم آن شبیه غذایی باشد که بلعیده‌اید، معمولاً نشان‌دهنده اختلال در بلع است. اگر طعم آن ترش یا تلخ باشد، به این معنی است که از معده برگشته است، که می‌تواند نشانه بیماری ریفلاکس معده (GERD) باشد.

نارسایی بینی:

- نارسایی بینی زمانی اتفاق می‌افتد که غذا یا مایع نوشیدنی که بلعیده شده به سمت داخل بینی برمی‌گردد و وارد بینی می‌شود. این زمانی اتفاق می‌افتد که نازوفارنکس به درستی بسته نمی‌شود و ممکن است نشان‌دهنده مشکلی در اعصابی باشد که ماهیچه‌های کام نرم یا گلو را تقویت می‌کنند. در حالی که علائم فوق اغلب در حین یا بعد از بلع ظاهر می‌شوند، برخی از علائم دیسفاژی می‌توانند مستقل از خوردن، نوشیدن یا بلع ظاهر شوند.

اگر علائم زیر را تجربه کردید با پزشک خود صحبت کنید:

گلودرد مداوم، گرفتگی صدا، تنگی نفس، درد یا ناراحتی قفسه سینه، مشکل در تشکیل غذا و مایع به شکل یک توپ نرم (بولوس) در دهان. نیاز به زمان اضافی برای جویدن یا حرکت دادن غذا یا مایعات در دهان.

مشکلات بلع چگونه درمان می‌شود؟

درمان مشکل در بلع بستگی به علت و شدت مشکل دارد. درمان شما ممکن است شامل موارد زیر باشد:

مشکلات بلع یا دیسفاژی به عنوان یک اختلال بلع تعریف می‌شود. درمان بستگی به نوع مشکل بلع شما دارد. گاهی اوقات، مشکل بلع بدون درمان خود به خود برطرف می‌شود. در موارد دیگر، مشکلات بلع را می‌توان به راحتی مدیریت کرد. مشکلات پیچیده بلع ممکن است نیاز به درمان توسط یک متخصص یا چندین متخصص داشته باشد.

اختلالات بلع علائم مختلفی ایجاد می‌کند که عبارتند از:

احساس اینکه غذا یا مایع به سختی بلعیده می‌شود و در مری گیر می‌کند یا در مسیر پایین رفتن به معده «چسبیده» است.

اودینوفازی: درد هنگام بلع، که می‌تواند در گلو یا قفسه سینه رخ دهد و می‌تواند سوزش سر دل یا حتی علائم مرتبط با قلب را ایجاد کند.

خفگی: سرفه‌ای که با احساس چسبیدن غذا یا مایعات در گلو یا مری یا ورود به مجاری تنفسی ایجاد می‌شود.

برخی از مردم آن را به عنوان غذایی توصیف می‌کنند که "غذا در لوله اشتباه می‌رود". اگر غذا یا بزاق وارد مجاری هوایی شود، می‌تواند منجر به نوعی التهاب به نام پنومونی آسپیراسیون شود.

برگشت غذا یا مایعات به دهان یا گلو (بلع طبیعی غذا و مایع را در یک جهت حرکت می‌دهد). برخلاف استفراغ، برگشت بدون درد، حالت تهوع یا درگیر شدن عضلات معده اتفاق می‌افتد.